

**U NASLJEĐE
GENERACIJAMA
HVARANI KOD
SVIRAČA SAČUVALI
VRIJEDAN
SPOMENIK LOVA
JASTREBOVA**

**Tko je čapo
žurnotu?**

Napisao
i snimio
**Mirko
CRNČEVIĆ**

Na predjelu 'Ravan', dva kilometra sjeverozapadno od mjesta Svirče na otoku Hvaru, nalazi se vrlo zanimljiv i dobro očuvan lovno-tehnički objekt namijenjen za lov jastrebova kokošara. Podignuo ga je pok. Jakov Milatić prije otprije 160 godina, u srcu sviraških maslinika, na nadmorskoj visini od oko 300 metara, što za otočne prilike i nije baš malo. Po svojim karakteristikama i monumentalnosti predstavlja svojevrsni spomenik lovstva na našem najsunčanijem škoju, pa bi ga kao takvog prema mišljenju ljubitelja lova i prirode trebalo zaštiti.

- Objekt je koliko se zna sagraden negdje 1850. u tehniči suhozida, piramidalnog je oblika i sa stožastim kamenom na vrhu, a uzdignut je oko 7 metara od tla. U gomili ispred građevine je 'ploča', odnosno klopka za lov kokošara. Danas je u posjedu Ive Milatića Šerone, našeg sumještanina koji ga pažljivo čuva te nije dopustio njegovu devastaciju - izjavio je specijalno za *Dobru kob* **Antun Vranković** (60), član Lovne podružnice Svirče-Vrisnik, koja broji 20-ak lovaca.

Nadalje, Vranković pojašnjava da su jastrebovi kokošari, kako je saznao od svojih starih, u pravilu slijetali na stožasti kamen, kao

Antun Vranković demonstrira postavljanje klopke za lov jastrebova

Lovci koji su čapali (ulovili) kokošara dobili bi vrijednost jedne dnevnice (žurnote), jer je jastreb bio neprijatelj, haračlja obiteljskih imanja, priča Antun Vranković, lovac iz Svirača

najvišu točku i osmatrali okolinu, nastojeći uloviti nešto za prehranu (perad, fazane, zečeve, mungose, miševe, guštare, puževe i slično). U to vrijeme pučanstvo na otoku bilo je puno brojnije i suočavalo se s nestasicom hrane i mesa, pa su težaci u gomili ispred stoča postavljali klopu s mišem, što bi jastreb kokošar redovito uočio, a kad bi isao po pljen ostao bi pod pločom.

- A ko je u 'Rovan' ulovi 'kokošara' čapo je žurnotu - kaže Antun u dijalektu, dodavši da su mu preci pripovijedali kako su jastrebovi ponekad težili i do dva kilograma, a od njih se dalo pripremiti prave lovačke delicije. U to se uvjerio i sam gledajući emisiju 'Lov i ribolov' na talijanskoj televiziji, gdje je rečeno da ih i dandanas na gotovo istovjetan način love na Siciliji, samo se koriste puškama a ne klopkama, nakon čega se pripremaju lovački specijaliteti koji su u toj zemlji vrlo cijenjeni.

Na otoku Hvaru postoji još nekoliko lovno-tehničkih objekata poput ovoga na predjelu 'Ravan', međutim, oni su uglavnom devastirani. Nešto bolje sačuvani su oni na predjelu 'Jurkovice' kod uzletišta u Vrbanjskom polju i na Dolskom vorhu, blizu Borovika. Naravno, svi su izvan upotrebe jer je jastreb kokošar u Hrvatskoj trajno zaštićena ptica vrsta.

- Koliko sam ja upoznat lov na 'kokošare' ovom tehnikom obavljao se negdje do Drugog svjetskog rata. Kao lovac s 40-godišnjim iskuštvom mogu reći da je ta grabljivica s lovnom stanovištu štetočina, no njezin opstanak je svakako važan s gledišta biološke raznolikosti u priobalnom području, pa se stoga zabrana lova u potpunosti poštuje. S druge strane neki su se znanstvenici zanimali za razne vrste suhozida i njihovu namjenu na škoju, pa je tako i dr. Berislav Horvatić s Instituta za fiziku u Zagrebu, napravio zabilješke o lovnom objektu kod Svirača, smatrajući ga svojevrsnim kulturnopovijesnim naslijedjem koje svakako treba sačuvati - zaključio je Vranković.